

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.9.29.
COM(2021) 609 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

az európai küldetésekről

Bizottsági közlemény az európai küldetésekről

1. Bevezetés

Ahogy az európai polgárok az idén nyáron a több uniós országban is uralkodó szélsőséges időjárási viszonyokra reagáltak, az az európai szolidaritás és együttműködés erejét és jelentőségét mutatja. Az európai országok egymás segítségére siettek az erdőtüzek elleni küzdelemben, az árvizek okozta károk helyreállításában, és pénzügyi támogatást nyújtottak azoknak, akik elvesztették otthonukat. Ezek a természeti katasztrófák újfent rámutatnak arra a sürgető éghajlati és biodiverzitási válságra, amelyet Európában és a világban tapasztalunk.

Az egészségügyi és társadalmi-gazdasági kihívásokkal járó Covid19-világjárvány egyértelműen megmutatta, hogy a válság a szolidaritás és az összehangolt fellépés révén kezelhető a legjobban, és hogy a válságkezelésben kritikus szerepe van a független tudománynak. A járvány arra is határozottan emlékeztetett, hogy nincs olyan válság, amely elszigetelten jelentkezik. Noha a világjárvány pozitív hatást gyakorolt például a városok levegőminőségére vagy a szomszédok segítőkész helyi szerepvállalására, egyúttal más egészségügyi kockázatokat is magában hordozott, például a rákos megbetegedések az általi előretörését, hogy visszaszorultak a megelőzéshez, a korai észleléshez, valamint a diagnosztikához és a kezeléshez kapcsolódó tevékenységek.

Ezek az éghajlati és egészségügyi válságok valamennyi társadalmi szereplőt cselekvésre szólítanak fel, hogy új és innovatív módon egyesítsék erőiket. A jelenlegi helyzet fenntartása nem megoldás. Az európaiak tudatában vannak annak, hogy sürgősen cselekedni kell, és határozottan támogatni kell a tudományt a megoldások feltérképezése érdekében. Ez egyedülálló lendületet ad egy újfajta kutatási és innovációs politikának. Ugyanazzal a csapatszellemmel és együttműködési készséggel, mint amelyről a közelmúltbeli nehéz időkben is tanúbizonyságot tettünk, merészek és ambiciózusak lehetünk annak a jövőnek a kialakításában, amelyben élni szeretnénk.

Ezt szem előtt tartva az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa megbízta a Bizottságot, hogy új módszert vezessen be a több szakpolitikai területet, szakterületet és tudományterületet érintő munkában, közvetlenül bevonva a vállalkozásokat, a helyi közösségeket és az innovációs közösséget: Uniós küldetések¹. A kutatásban és az

¹ A küldetések jogalapja a Horizont Európáról szóló rendelet (a 2021. április 28-i (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikke).

innovációban² gyökereznek, céljuk a társadalmi kihívások kezelése, valamint a polgárok és az Európai Unió közötti kapcsolat helyreállítása azáltal, hogy ösztönzik és segítik a polgárok és mások életminőségének javítását.

Itt az esély arra, hogy együttműködjünk az egészséges, zöld és digitális jövő érdekében. Ez a mi küldetésünk.

2. Uniós küldetések

Az uniós küldetések abból az elképzelésből indulnak ki, hogy az összetett társadalmi kihívások Európa-szerte összehangolt erőfeszítéseket tesznek szükségessé a megfelelő hatás eléréséhez. Ennek jegyében támogatják a Bizottság ambiciózus prioritásait, és felismerték, hogy a jelenlegi eszközökön túlmutató eszközökre is szükségünk van. A küldetések a *kutatásnak és az innovációnak* a Horizont Európa program keretében betöltött *új szerepe* révén fognak eredményeket elérni, összehangolt, *átfogó megközelítéssel* és a *polgárokkal kiépített új kapcsolattal* ötvözve. Az uniós küldetések merész, konkrét és mérhető célokat határoztak meg egy jól meghatározott időkereten belül, amely alatt reális eredmények várhatók. A küldetés nyomon követése és értékelése folyamatos lesz. A Bizottság a programfinanszírozás, a szakpolitikák és a jogalkotás, az adatszolgáltatások és a források³, illetve a célkitűzések eléréséhez szükséges egyéb tevékenységek összehangolása révén teremti elő a küldetések megvalósításához szükséges erőforrásokat. A valódi és tartós hatás eléréséhez a küldetések teljes mértékben mozgósítják és bevonják majd az állami és magánszereplőket, például az uniós tagállamokat, a regionális és helyi hatóságokat, a kutatóintézeteket, a vállalkozókat, valamint az állami és magánbefektetőket.

Az uniós küldetések egyik különösen fontos eleme a helyi közösségek megszólítása és az európai polgárokkal és népekkel való együttműködés annak biztosítása érdekében, hogy ezek az új megoldások és megközelítések társadalmi szinten érvényesüljenek.

A küldetések közvetlenül támogatni fogják az olyan prioritásokat, mint az európai zöld megállapodás, az európai rákellenes terv, az emberközpontú gazdaság, az Új Európai Bauhaus⁴, valamint az EU megújított ipari versenyképességi programja és az európai

² Csak a Horizont Európa program 2. pillére keretében nyújtott küldetéstámogatás költségvetése van feltüntetve, amely nem tartalmazza a más programoktól várható jelentős finanszírozást.

³ pl. az Európai Unió űrprogramja, az EMODNET és a Climate-ADAPT

⁴ Együtt fog működni a küldetésekkel a közös kihívások terén annak érdekében, hogy a fenntarthatóbb, inkluzívabb és jobb életminőség érdekében felgyorsítsuk lakóhelyeink és életmódunk átalakításának

űrprogram, miközben valamennyien támogatják az ENSZ fenntartható fejlesztési céljait. A társjogalkotók öt küldetési területet határoztak meg és hagytak jóvá⁵, amelyeket aztán az erre a célra létrehozott küldetési testületek továbbfejlesztettek az érdekelt felekkel és a polgárokkal folytatott széles körű konzultációk⁶ alapján. A Bizottság most öt uniós küldetés végrehajtását kezdi meg:

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSHOZ VALÓ ALKALMAZKODÁS legalább 150 európai régió és közösség támogatása abban, hogy 2030-ra az éghajlatváltozás hatásaival szemben rezilienssé váljanak.

Ez a küldetés az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás sürgető kihívását olyan lehetőséggé fogja tenni, amely Európát rezilienssé, méltányossá és felkészültté teszi egyrészt az olyan éghajlati összeomlások kezelésére, mint a szélsőséges időjárás, az erdőtüzek, másrészt a fertőző betegségekkel szembeni küzdelemre. A küldetés támogatni fogja az európai régiókat abban, hogy felkészüljenek az elkerülhetetlen változásokra és a szélsőséges eseményekre, valamint megosszák egymással tapasztalataikat és megoldásaikat az emberéletek és megélhetési lehetőségek elvesztésének megelőzése érdekében.

Rák: 2030-ig több mint 3 millió ember életminőségének javítása a megelőzés és a gyógyítás révén, valamint hosszabb és jobb élet biztosítása a rákban szenvedők és családjaik számára.

A küldetés támogatni fogja a tagállamokat, a régiókat és a közösségeket a rák elleni küzdelemben, különösen a Covid19-világjárvány romboló hatása fényében. Javítani fogja a rákkal kapcsolatos ismereteket, fokozza a megelőzést, optimalizálja a diagnózist és a kezelést, javítja a betegek és családjaik életminőségét, és Európa-szerte biztosítani fogja az ellátáshoz való méltányos hozzáférést. A küldetés a polgárokat, köztük a betegeket állítja a kutatás és innováció középpontjába, a kutatást és innovációt pedig a szakpolitikák kidolgozásának a középpontjába.

Óceánjaink és vizeink minőségének helyreállítása 2030-ig.

Az ember okozta, éghajlat-vezérelt változások komolyan veszélyeztetik óceánjainkat

folymatát. https://europa.eu/new-european-bauhaus/system/files/2021-09/COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52018PC0435>

⁶ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe/citizen-events-and-specialised-missions-conferences_en

és vizeinket, és következésképpen társadalmainkat. A küldetés új, rendszerszintű megközelítése az óceánokkal és a vizekkel egyszerre fog foglalkozni, és kulcsszerepet játszik a klímasemlegesség elérésében és a természet helyreállításában. A küldetés hozzá fog járulni azon uniós célkitűzések eléréséhez, amelyek az uniós tengeri területek 30 %-ának védelmére, a tengeri ökoszisztémák és 25 000 km-nyi szabad folyású folyó helyreállítására, a szennyezés megelőzésére és felszámolására irányulnak azáltal, hogy 50 %-kal csökkentik a műanyag hulladékot a tengerekben, a tápanyagvesztést és a vegyi növényvédő szerek használatát, valamint nulla nettó tengeri kibocsátással klímasemlegessé és körforgásossá teszik a kék gazdaságot.

100 klímasemleges és intelligens város 2030-ig

A globális szén-dioxid-kibocsátás több mint 70 %-áért felelős városok kulcsszerepet játszanak a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésében. A küldetés legalább 100 várost támogat abban, hogy 2030-ra klímasemlegessé váljanak. E városok a polgárokkal szoros együttműködésben dolgozzák ki a klímasemleges városokra vonatkozó megállapodásokat, amelyek részletesen leírják majd a klímasemlegesség elérését szolgáló innovatív és digitális megoldások bevezetésére és nyomon követésére vonatkozó stratégiát. Vezető szerepet fognak játszani az éghajlatváltozással kapcsolatos innovációban, és olyan, szén-dioxid-kibocsátást csökkentő megoldásokat fognak bemutatni, amelyek lehetővé teszik, hogy 2050-ig az összes többi város is klímasemlegessé váljon.

Európai talajmegállapodás: 100 „élő laboratórium” és „világítótorony”, amely előmozdítja az egészséges talajra történő, 2030-ig megvalósítandó átállást.

Életünk a Földön az egészséges talajoktól függ, de azok világszerte veszélyben vannak. Európában a talajok 60–70 %-a tekinthető egészségtelennek, ami kiszolgáltatottabbá tesz bennünket az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának és a szélsőséges időjárási eseményeknek. A küldetésbe bevonják majd az embereket, és hatékony partnerségeket fognak létrehozni az ágazatok és területek között a talaj védelme és helyreállítása érdekében Európában és azon kívül is. A küldetés hozzá fog járulni a zöld megállapodásnak a fenntartható mezőgazdasággal, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával, a biológiai sokféleséggel és a szennyezőanyag-mentességgel kapcsolatos célkitűzéseivel.

3. Hatások elérése

A kutatás és az innováció új szerepe

A küldetések egyértelműen a kutatásban és innovációban gyökereznek: az egyes küldetések konkrét célkitűzései alapján a kutatási és innovációs tevékenységek jelölik ki az eredmények elérésének irányát. A küldetések hatóköre messze túlmutat egyetlen kutatási projekt hatókörén. Az egyes küldetések célja határozza meg a kutatási és innovációs tevékenységek portfólióját, amely ágazatokon és területeken átívelő alap- és alkalmazott kutatást is magában foglal majd. A küldetések a meglévő és új megoldások – többek között szociális innovációk – bemutatására, szélesebb körű alkalmazására és többszörözésére helyezik a hangsúlyt. Ez a szociális innovációt is magában foglaló olyan, testre szabott innovációs megközelítést biztosít, amelyben a megoldásokat teljes mértékben hozzáigazítják a helyi körülményekhez. Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a fokozatos változtatások nem lesznek elegendőek. Ezek a kihívások diszruptív szemléletet, új ötleteket és kockázatvállalást tesznek szükségessé. A küldetések teljes mértékben magukévá teszik a sablonmentes gondolkodást azáltal, hogy a célkitűzéseik elérése érdekében ösztönzik a kísérletezést és az alulról felfelé építkező, többféle megoldást, az oktatási és képzési intézményeket is bevonva a polgárok tehetségének, tudásának és készségeinek fejlesztésében betöltött kulcsfontosságú szerepükbe. Ez a nyitott, inkluzív és innovatív együttműködés, amely a társadalmi hatásokra és az átalakulásokra is összpontosít a társadalmi befektetések és új tantervek szükségességével, növeli az esélyeinket arra, hogy megoldásokat találjunk a küldetések által kezelt összetett társadalmi kihívásokra, valamint fellendítsük a spin-off vállalkozásokat, bevonjuk a magánberuházásokat és erősítsük a kutatók készségeit és elősegítsük karrierjüket. A küldetések egyedülálló lehetőséget kínálnak a közszféra kapacitásának összevonására, hogy támogassák a kísérletezést és a kudarcok elfogadását, bevonva egyúttal a magánszektor innovatív és úttörő jellegű kapacitásait.

Példák küldetésekre

- **Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló küldetés** keretében 75 nagyszabású, a rendszerszintű átalakulást demonstráló projekt fog megvalósulni az éghajlatváltozás okozta súlyos veszélyekre, például az áradásokra való felkészülés érdekében, a helyi körülményekhez igazodva, valamint a technikai intézkedéseket természetalapú megoldásokkal kombinálva.

- **A rákellenes küldetés** és az európai rákellenes terv hozzá fog járulni az új átfogó rákellenes infrastruktúrák létrehozásához, amelyek a betegek magas színvonalú rákkezeléshez és klinikai vizsgálatokhoz való hozzáférését hivatottak javítani. Létrehozásukhoz rendkívül célzott uniós megközelítésre van szükség, amely tükrözi az egyes egészségügyi rendszerek sajátosságait és a köztük tapasztalható egyenlőtlenségeket. A politikai döntéshozók, a kutatók, az egészségügyi szakemberek és a betegek közötti szoros együttműködés kulcsfontosságú építőelem.
- **Az óceánok és vizek helyreállítására irányuló küldetés** elő fogja mozdítani a digitális óceán- és vízismereti rendszert, amely magában foglalja az óceán digitális ikermodelljének az előkészítését. Ez az ikermodell a Digitális Európa program „Irány a Föld” elnevezésű kezdeményezésébe épül majd be. A küldetés kísérleti jellegű lesz és az úttörő kutatást és innovációt fogja vizsgálni annak érdekében, hogy feltérképezze, nyomon kövesse, kezelje és helyreállítsa az óceánokat és a vizeket, valamint előrejelzéseket adjon róluk a kedvezőtlen éghajlatváltozás és az ember okozta terhelések fényében. A küldetés a meglévő és tervezett európai infrastruktúrákra és szolgáltatásokra, például a Kopernikusz programra⁷ és az EMODNET-re⁸ épül, és kibővíti azokat.
- **A klímasemleges és intelligens városokra irányuló küldetés** olyan, nagyszabású K+I tevékenységeket támogat majd, amelyek célja a klímasemlegességet célzó innovatív megoldások több ágazat bevonásával történő kidolgozása, tesztelése, demonstrációja és léptékváltó bővítése a városokban. Ezáltal a városok gyorsabban tudják majd elérni a klímasemlegességet, és segítséget kapnak abban is, hogy az innovatív megoldások széles körű alkalmazására összpontosító központokká váljanak.
- **Az Európai talajmegállapodás** elnevezésű küldetés a közösségeket és az érdekelt feleket helyezi az innovációs folyamat középpontjába. Úttörő szerepet játszik majd 100 „élő laboratórium” és „világítótorony” széles körű létesítésében, ahol az élet minden területéről és a különböző vállalkozásokból érkező emberek valós körülmények között képesek lesznek közösen tudást és megoldásokat létrehozni és bemutatni azok értékét.

⁷ <https://www.copernicus.eu/hu>

⁸ Európai tengeri megfigyelési és adathálózat

Átfogó megközelítés

Az uniós küldetések elismerik, hogy a társadalmi kihívások átfogó megközelítést igényelnek, amely túlmutat a szakpolitikák, programok és különböző kormányzati szintek határain. A küldetések elősegítik ezt a megközelítést, mivel elindításukra egyértelmű célkitűzéssel és egy arra vonatkozó közös megállapodással kerül sor, hogy mikor kell megvalósítani ezt a célkitűzést. A tényleges hatás abból fog eredni, hogy a küldetések e konkrét és elérhető célkitűzések mögé felsorakoztatnak minden szereplőt – a különböző kormányzati szinteket, a kutatókat és az innovátorokat, az oktatási intézményeket, a kis- és nagyvállalkozásokat, a befektetőket és a civil társadalmat. E megközelítés már a kezdetektől fogva lehetővé teszi a szükséges szereplők, szakpolitikák és eszközök azonosítását, valamint az összes érintett közötti megosztott felelősség és kötelezettségvállalás biztosítását. Az uniós küldetések végrehajtására vonatkozó tervek kidolgozásának irányítására egy külön bizottsági irányítási modellt hoztak létre a koordináció biztosítása és a küldetés célkitűzéseit támogató szinergiák azonosítása érdekében. A tagállamok és a társult országok szoros együttműködése kulcsfontosságú lesz a küldetések célkitűzéseinek eléréséhez és e célkitűzéseknek a nemzeti stratégiákhoz való igazításához. A tagállamok és a régiók közötti innovációs szakadék áthidalásának elősegítése érdekében a Régiók Bizottsága, valamint az európai kkv-támogató és innovációtámogató hálózatok támogatásával meghatározásra kerül majd a regionális stratégiákkal és intelligens szakosodási stratégiákkal való kiegészítő jelleg.

Példák küldetésekre

- **A klímasemleges és intelligens városokra irányuló küldetés** keresletvezérelt megközelítést fog alkalmazni, emellett pedig egy küldetési platform fogja biztosítani a városok számára a klímasemlegesség felé való elmozduláshoz szükséges technikai, szabályozási és pénzügyi szakértelmet. A küldetés a városok által kifejezett igényekre reagáló kutatási és innovációs demonstrációs és kísérleti projektek portfóliójának kialakítását is támogatni fogja, az összes érintett nemzeti és helyi szereplő teljes körű bevonásával.
- **A rákellenes küldetés** egyedülálló együttműködést fog elindítani a tagállamokkal és az érdekelt felekkel regionális, nemzeti és uniós szinten egyaránt. Egy új, strukturált

párbeszeden alapuló közös irányítási modell⁹ fogja biztosítani a rákkal kapcsolatos kutatás, innováció és szakpolitikai fejlemények szisztematikus és hatékony integrációját Európában.

- **Az óceánok és vizek helyreállítására irányuló küldetés** végrehajtási charták révén minden érintett szereplőt bevon a tevékenységekbe. A charták kötelezik a partnereket, hogy vízgyűjtő-szintű „világítótornyokat” hozzanak létre az olyan közös, határokon átívelő problémák megoldására, mint a tengeri és édesvízi ökoszisztémák helyreállítása és a szennyezés, továbbá a klímasemleges kék gazdaság EU-szerte történő támogatására.

Új kapcsolat a polgárokkal

A küldetésen alapuló megközelítés másik fontos új eleme az, hogy általában hogyan vonják be az embereket, és különösen a fiatalokat, a közösségeket és a szociális partnereket. A részvételi demokrácia nyújtotta új lehetőségek Európa-szerte, beleértve a rosszindulatú szereplőkkel szembeni rezilienciát szolgáló digitális technológiákat, lehetővé és szükségessé teszik annak újragondolását, hogy a polgárok miként segíthetik elő az életükben pozitív változást előidéző szakpolitikák kialakítását, végrehajtását és nyomon követését.

A küldetések olyan új módszereket javasolnak a megoldások keresésére, amelyek megkönnyítik és vonzóbbá teszik a részvételt az emberek számára. Egyértelmű és konkrét célkitűzésekre összpontosítanak, és ezáltal az uniós szintű fellépés hozzáadott értékét sokkal kézzelfoghatóbbá, érdekesebbé és könnyebben megvalósíthatóvá teszik. A szociális innovációban és a polgárok tudományos tevékenységeiben hatalmas lehetőségek rejlenek, ami hozzájárulhat a küldetési célok eléréséhez. 2019 és 2020 folyamán Európa-szerte megbeszélésekre és eszmecserékre¹⁰ került sor a küldetési testületek és a polgárok között, hogy ez utóbbiak véleményükkel hozzájáruljanak a testületek javaslataihoz, és észrevételeket fűzzenek hozzájuk. Ezek az eszmecserék a küldetések végrehajtási és nyomonkövetési szakaszában is folytatódni fognak az egyes küldetések számára kialakított eszközök és a

⁹ Az egészségfejlesztéssel, a betegségmegelőzéssel és a nem fertőző betegségek kezelésével foglalkozó irányítócsoporthoz létrejött a rákkal foglalkozó közös alcsoporthoz, amely kutatási és egészségügyi minisztériumokból áll. A Bizottság egészségpolitikai platformja keretében megalakult egy, az érdekelt felek kapcsolattartóiból álló külön csoport, amelybe több mint 300 szervezet regisztrált.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe/citizen-events-and-specialised-missions-conferences_en

küldetések közötti párbeszéd támogatása révén. Az Európa jövőjéről szóló konferencia¹¹ olyan elemeket alakított ki, amelyek támogatják a polgárokkal folytatott párbeszédet testületeiben, és külön eszközöket fognak létrehozni az ilyen párbeszéd támogatására a küldetések teljes életciklusa során.

Példák küldetésekre:

- **Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló küldetés** támogatni fogja a részt vevő régiókat a hatóságokkal és a vállalkozásokkal folytatott konzultációban és a polgárok közvetlen bevonásában, többek között testületek vagy a legkönnyebben hozzáférhető eszközök révén, az éghajlatváltozás okozta kockázatok elleni regionális tervek és átalakítási tevékenységek kidolgozása céljából.
- **A klímasemleges és intelligens városokra irányuló küldetés** keretében a kiválasztott városok bevonják polgáraikat a klímasemlegesség 2030-ig történő elérését elősegítő, a klímasemleges városokra vonatkozó megállapodások célkitűzéseinek a kidolgozásába. A polgárok aktív bevonása a helyi szinten szervezett megközelítéseken keresztül folytatódni fog a végrehajtás során, megerősítve a helyi hatóságok által hozott intézkedések legitimitását és az azok iránti felelősségvállalást.
- **Az Európai talajmegállapodás** elnevezésű küldetés lehetővé teszi a polgárok számára, hogy „talajgazdakká” váljanak. A polgárok a gyakorlatban megtapasztalhatják majd, hogy a talaj egészsége hogyan befolyásolja életüket, és ösztönzést kapnak arra, hogy részt vegyenek civil tudományos kezdeményezésekben, például segíthetnek a talajmegfigyeléshez szükséges adatok gyűjtésében.
- A fiatalokat felkérést kapnak majd arra, hogy az **Európai Szolidaritási Testület** keretében tervezett éghajlatpolitikai kezdeményezés révén segítsék bolygónk védelmét.

4. Következtetés

Az uniós küldetések kialakításuknál fogva a korábbiaktól eltérő módon közelítik meg a kihívásokat. Innovatív módszert jelentenek az együttműködés, a kihívások kezelése és a polgárok életének javítása terén Európában és Európán kívül egyaránt. A küldetések konkrét céljai és ütemtervük, mely szerint az eredményeket 2030-ig el kell érniük, egyértelműen

¹¹ <https://futureu.europa.eu/?locale=hu>

mérhetővé teszik a sikereket, és országokon, ágazatokon és tudományágakon átívelő módon segítik megszerezni az európai polgárok támogatását.

A Bizottság a küldetések célkitűzéseinek megvalósítása érdekében mozgósítani fogja a megfelelő eszközöket és erőforrásokat. Az öt küldetés végrehajtásának megkezdése érdekében a Bizottság a 2021 és 2023 közötti időszakra 1,89 milliárd EUR-t bocsát rendelkezésre a Horizont Európa programból. Az első nagyobb részlet 2021 végén lesz elérhető. A Bizottság legkésőbb 2023-ig értékelné fogja az öt küldetést és a jövőbeli pénzügyi szükségleteket.

A célkitűzéseik eléréséhez szükséges innováció érdekében a küldetéseknek a közösségek és kormányok mozgósítása révén Európa-szerte lehetővé kell tenniük a közös tanulást és kísérletezést. A siker egyik kritikus tényezője a tagállamok, a régiók, a helyi hatóságok, a kutatók, az innovátorok, a magánszektor, a polgárok, a civil társadalom és a befektetők aktív részvétele. Hasonlóképpen alapvető fontosságú lesz az Európai Parlament támogatása és hozzájárulása is, például a rák elleni küzdelemmel foglalkozó különbizottság munkája révén. Ezenkívül nemzetközi profilt kell kidolgozni. Az elkövetkező hónapokban megbeszélésekre kerül sor az összes érintett szereplővel az együttműködés kereteinek meghatározása és a küldetések célkitűzéseinek elérésében való részvételükre vonatkozó elvárások megfogalmazása érdekében.

A közel egy évtizedes időszakban tett ambiciózus kötelezettségvállalások merész és szükséges elmozdulást jelentenek a hagyományos politikai döntéshozataltól. A kihívások jellege és a lehetséges előnyök miatt határozott fellépésre van szükségünk. Itt az ideje, hogy merészebbek legyünk.

Melléklet – tájékoztatók a küldetésekről

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás legalább 150 európai régió és közösség támogatására annak érdekében, hogy 2030-ra rezilienssé váljanak az éghajlatváltozás hatásaival szemben

Miért van szükség európai küldetésre?

Az éghajlatváltozás közvetlenül veszélyezteti **egészségünket** és **gazdaságunkat**, mivel növeli az olyan szélsőséges időjárási események gyakoriságát és intenzitását, mint például:

- az árvizek
- a hurrikánok
- az erdőtüzek
- a hóhullámok
- az aszályok

Az EU-ban az éghajlatváltozás hatásai már legalább **évi 12 milliárd EUR-ba** kerülnek. Becslések szerint ezek a veszteségek gyorsan fognak növekedni, ha nem **cselekszünk azonnal**.

Lehetőségek

Régióink abban való támogatása, hogy rezilienssé váljanak az éghajlatváltozás hatásaival szemben, segíti őket abban, hogy:

- **felkészültek legyenek** az elkerülhetetlen változásokra és szélsőséges eseményekre;
- **megosszák** egymással **tapasztalatokat** és a több előnnyel járó megoldásokat;
- **megelőzzék** a jelentős gazdasági veszteségeket.

Célok

A küldetés céljai:

- a régiók támogatása az őket érintő éghajlati kockázatok és lehetőségek jobb megértésében, az azokra való felkészülésben és azok kezelésében;
- a régiók támogatása az átalakulási pályák és tevékenységek kidolgozásában;
- az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát célzó innovatív megoldások támogatása és további beruházások elősegítése e téren;
- az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia irányába mutató átalakulás felgyorsítása legalább 150 régióban;
- az éghajlatváltozással szembeni reziliencia irányába mutató rendszerszintű átalakulás legalább 75 nagyszabású demonstrációs projektjének megvalósítása;

Intézkedések

- Létre fog jönni egy küldetés-végrehajtási platform a küldetés végrehajtásának elősegítésére és koordinálására, valamint a részt vevő régiók támogatására.

- A Horizont Európa program a 2021–2023-as időszakban **368,36 millió EUR-t** ruház be a küldetés végrehajtásának támogatására.
- A küldetés 60–100 régióval indul, és az első intézkedéseket 2021 és 2023 között hajtja végre.
- Ezt követően a küldetés további 50–100 régióval folytatja az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával kapcsolatos innovatív megoldások kidolgozását és gyakorlati végrehajtását.

Rák – 2030-ig több mint 3 millió ember életminőségének javítása a megelőzés és a gyógyítás révén, valamint hosszabb és jobb élet biztosítása a rákban szenvedők és családjaik számára

Miért van szükség európai küldetésre?

A rák jelentős és **egyre növekvő társadalmi kihívás**, amely hatalmas nyomást gyakorol az egészségügyi rendszerekre, **ami korlátozza azon emberek számát, akik időben hozzáférhetnek a diagnózishoz vagy a kezeléshez:**

- évente 2,7 millió embert diagnosztizálnak rákkal az EU-ban (számuk növekedni fog);
- évente 1,3 millió ember hal meg rákban az EU-ban (számuk növekedni fog);
- **a rákkal kapcsolatos teljes költségek Európában 2018-ban a becslések szerint 199 milliárd EUR-t tettek ki.**

E kihívások nem kezelhetők a már meglévő uniós, nemzeti és regionális szintű, gyakran széttagolt tevékenységek révén, különösen a Covid19-világjárvány romboló hatása fényében.

Lehetőségek

Ezek a kihívások egyedülálló lehetőséget kínálnak a rákellenes küldetés számára arra, hogy:

- Európa-szerte javítsa a rák elleni küzdelmet;
- a polgárokat, köztük a betegeket a kutatás és innováció középpontjába állítsa;
- biztosítsa a kutatás és az innováció szisztematikus integrálását a szakpolitikák kidolgozásába, támogatva az európai rákellenes terv végrehajtását.

Célok

A küldetés az európai rákellenes tervvel együtt:

- stratégiai K+I programtervet hajt végre a rákbetegségek jobb megértése érdekében;
- hatékony megelőzési stratégiákat dolgoz ki;
- új szűrési és korai felismerési módszereket fejleszt ki;
- optimalizált diagnózist és jobb kezelést tesz lehetővé;
- javítja a betegek és családjaik életminőségét;
- testre szabott támogatást nyújt az országoknak, régióknak és közösségeknek;
- magas szintű együttműködést alakít ki a rák elleni küzdelemben érintett közösségekben belül.

Intézkedések

- A Horizont Európa program a 2021–2023-as időszakban **378,2 millió EUR-t** bocsát rendelkezésre a küldetés végrehajtásának támogatására.
- A rák megértésére irányuló európai kezdeményezés (UNCAN.eu) uniós platformjának és az Európai Rákbeteg Digitális Központnak a létrehozása, valamint az átfogó rákellenes infrastruktúrák hálózatának támogatása.

Óceánjaink és vizeink minőségének helyreállítása 2030-ig

Miért van szükség európai küldetésre?

A földi élet a Föld felszínének mintegy 75 %-át borító **óceánok, tengerek és szárazföldi vizek összekapcsolt rendszerének egészségétől** függ. E rendszer szabályozza éghajlatunkat, valamint oxigént, ivóvizet, tiszta energiát és élelmiszereket biztosít. Az ember által előidézett változások azonban komolyan veszélyeztetik óceánjainkat és vizeinket, a következőket eredményezve:

- környezetszennyezés;
- a biológiai sokféleség csökkenése;
- szélsőséges időjárási események, például árvizek, aszályok és hóhullámok.

Most kell cselekednünk, hogy visszafordítsuk óceánjaink és vizeink pusztulását.

Lehetőségek

A helyreállított óceánok és az egészséges vizek **kulcsszerepet** játszhatnak a következők elérésében:

- **Klímasemlegesség** □ Az óceánok és a vizek jelentős szénelnyelők, és elengedhetetlenek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz
- **Biológiai sokféleség** □ Az óceánok és a vizek a fajok páratlan sokféleségének adnak otthont
- **Gazdasági jólét** □ Becslések szerint 2030-ra az óceánok évente 2,5 billió EUR-t termelnek meg

Célok

A küldetés:

- **Védi és helyreállítja a vízi ökoszisztémákat és a biológiai sokféleséget.**
 - az uniós tengeri területek legalább 30 %-ának védelme
 - az uniós tengeri területek legalább 10 %-ának szigorú védelme

- legalább 25 000 km-nyi szabad folyású folyó helyreállítása
- tengeri és part menti ökoszisztémák helyreállítása¹²
- **A környezetszennyezés megelőzése és felszámolása**
 - legalább 50 %-kal kevesebb műanyag hulladék a tengerekben
 - a környezetbe történő mikroműanyag-kibocsátás legalább 30 %-os csökkentése
 - legalább 50 %-kal kevesebb tápanyagvesztesség
 - a kémiai peszticidek használatának és kockázatának legalább 50 %-os csökkentése
- **Az EU kék gazdaságának karbonsemlegessé és körforgásossá tétele**
 - nulla nettó tengeri kibocsátás
 - karbonsemleges és alacsony környezeti hatású akvakultúra
 - a tengeri és vízi területek körforgásos, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, többcélú kiaknázása.

Intézkedések

- A Horizont Európa program a 2021–2023-as időszakban 344,16 millió EUR-t biztosít a küldetés végrehajtásának támogatására; a küldetés finanszírozásához más források is hozzájárulnak, többek között az Európai Tengerügyi Halászati és Akvakultúra-alap, az InvestEU és egyéb programok, például az Európai Unió űrprogramja.
- „Világítótornyok” indítása a jelentősebb tengermedencékben és vízgyűjtőkben a küldetés célkitűzéseinek elérését szolgáló megoldások tesztelésére, bemutatására és alkalmazására.
- A „világítótornyok” megvalósítására vonatkozó charták megkötése az irányítás és a politikai elkötelezettség biztosítása érdekében.
- „Kék parkok” létrehozása EU-szerte új helyreállítási és természetvédelmi lehetőségek biztosítása, valamint a védett tengeri területek hálózatainak bővítése érdekében.
- Digitális óceán- és vízismereti rendszer létrehozása, amely magában foglalja az óceán digitális ikermodelljének – egy, az „Írány a Föld” elnevezésű kezdeményezéshez hozzájáruló fellépésnek – az előkészítését, valamint az óceánok egészségének jobb környezeti nyomon követését, támogatva a hatékony vízgazdálkodást.
- Összekapcsolja, mozgósítja és képessé teszi az európai polgárokat és a helyi közösségeket arra, hogy inkluzívabb módon lépjenek fel az óceánok és a vizek helyreállítása érdekében.

100 klímasemleges és intelligens város 2030-ig

Miért van szükség európai küldetésre?

¹² A küldetés hozzá fog járulni a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiában bejelentett, a tengeri környezetre vonatkozó jövőbeli természethelyreállítási célok megvalósításához is.

A városok kulcsszerepet játszanak a **klímasemlegesség** 2050-ig történő **elérésében**:

- az EU szárazföldi területének mindössze 4 %-át teszik ki;
- az uniós polgárok 75 %-ának adnak otthont;
- a globális energiafogyasztás több mint 65 %-áért felelősek;
- a globális szén-dioxid-kibocsátás több mint 70 %-át ők okozzák.

Míg számos város kötelezettséget vállalt az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, csupán néhány város fogadott el a 2030-ig megvalósítandó klímasemlegességre vonatkozó célkitűzést.

Lehetőségek

A klímasemleges és intelligens városok:

- jelentősen hozzá fognak járulni az EU 55 %-os kibocsátáscsökkentési célkitűzéseinek a megvalósításához;
- tisztább levegőt, biztonságosabb közlekedést és kevesebb közlekedési torlódást biztosítanak majd a polgárok számára;
- vezető szerepük lesz az éghajlatváltozással és a digitalizációval kapcsolatos innováció terén, vonzóvá téve Európát az innovatív vállalkozások beruházásai és a képzett munkavállalók számára;
- olyan helyekké válnak, ahol „a szakpolitikák találkoznak az emberek igényeivel”, ahol az európai zöld megállapodás áthatja az európai polgárok mindennapi életét;
- inspirálni fogják a többi európai és Európán kívüli várost, hogy ők is klímasemlegessé váljanak.

Célok

A küldetés a következőkbe fogja bevonni a helyi hatóságokat, a polgárokat, a vállalkozásokat, a befektetőket, valamint a regionális és nemzeti hatóságokat:

1. **100 klímasemleges és intelligens város megvalósítása 2030-ig;**
2. annak biztosítása, hogy ezek a városok kísérleti és innovációs központokként működjenek annak érdekében, hogy **2050-re valamennyi európai város követni tudja e példát.**

Intézkedések

- A Horizont Európa program a 2021–2023-as időszakban **359,29 millió EUR-t** ruház be a küldetés végrehajtásának támogatására.
- Egy küldetési platform fog technikai, szabályozási és pénzügyi támogatást nyújtani a városoknak (2021).
- A városok a klímasemleges városokra vonatkozó olyan megállapodásokat fognak előkészíteni, aláírni és végrehajtani, amelyek létrehozásában a polgárok és a helyi érdekelt felek is közreműködnek, és amelyeket polgármesterük vagy politikai képviselőjük ír alá.
 - 2021: felhívás részvételi szándék kifejezésére;

- 2022: a városok kiválasztása és a klímasemleges városokra vonatkozó első megállapodások előkészítése.
- K+I projektportfólió elindítása (2023).
- Egy globális tudáscsereközpont fogja megkönnyíteni az Európán belüli és kívüli városok közötti tudáscserét (2023).
- Egy küldetési címke fog láthatóságot biztosítani, valamint finanszírozási lehetőségeket teremt, például az Európai Beruházási Bank Csoporttal együttműködésben.
- Egy, a nemzeti, helyi és regionális önkormányzatokat tömörítő hálózat segíti növelni az egyes országok városainak a felkészültségét a klímasemlegességre való átállásra.

Európai talajmegállapodás – 100 „élő laboratórium” és „világítótorny”, amely előmozdítja az egészséges talajra történő, 2030-ig megvalósítandó átállást.

Miért van szükség európai küldetésre?

Életünk a Földön az egészséges talajoktól függ, de azok Európában és világszerte is veszélyben vannak:

- élelmiszereink és más alapvető ökoszisztéma-szolgáltatások – például a tiszta víz, a biológiai sokféleség és az éghajlat-szabályozás – 95 %-a függ a talajtól. Ugyanakkor a talajok 60–70 %-a tekinthető egészségtelennek az EU-ban, ami kiszolgáltatottabbá tesz bennünket az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának és a szélsőséges időjárási eseményeknek;
- az EU-ban a mezőgazdasági területek mintegy 70 %-a a vízminőségre és a biológiai sokféleségre káros hatást gyakorló tápanyagok túlzott szintjét mutatja;
- Dél-, Közép- és Kelet-Európában a földterületek mintegy 25 %-án magas vagy nagyon magas az elsivatagosodás kockázata;
- az EU-ban a talajromlással kapcsolatos költségek a becslések szerint meghaladják az évi 50 milliárd EUR-t.

Itt az ideje tenni azért, hogy a jövő generációi tiszta, termékeny és ellenálló talajokat örököljenek.

Lehetőségek

Ezek a kihívások egyedülálló lehetőséget kínálnak az Európai talajmegállapodás elnevezésű küldetés számára arra, hogy:

- bevonja az embereket és valamennyi ágazatban és területen hatékony partnerségeket alakítson ki a talajvédelem és a talaj helyreállítása érdekében;
- hozzájáruljon a fenntartható gazdálkodáshoz és az erdőgazdálkodáshoz, az egészséges és biztonságos élelmiszerrendszerekhez, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciához, a biológiai sokféleséghez, a szennyezőanyag-mentességhez, az élénk

vidéki területek kialakításához és a zöld megállapodás egyéb törekvéseinek megvalósításához;

- támogassa az EU azon törekvését, hogy vezető szerepet töltsön be a globális kötelezettségvállalások, különösen a fenntartható fejlesztési célok terén.

Célok

Annak érdekében, hogy vezető szerepet töltsön be az egészséges talajra történő, 2030-ig megvalósítandó átállásban, a küldetés:

- finanszíroz egy erős társadalomtudományi komponenssel rendelkező, ambiciózus K+I programot;
- 100 „élő laboratóriumból” és „világítótoronyból” álló hatékony hálózatot hoz létre a tudás, a tesztelési megoldások közös létrehozása és a valós körülmények között mutatkozó értékük bemutatása érdekében;
- harmonizált keretet alakít ki a talajmegfigyeléshez és a jelentéstételhez Európában;
- felhívja az emberek figyelmét a talajok létfontosságú szerepére.

Intézkedések

- A Horizont Európa program a 2021–2023-as időszakban **320 millió EUR-t** ruház be a küldetés végrehajtásának támogatására.
- Európa-szerte elindítja az „élő laboratóriumok” első hullámát (2023–2024).
- Koordinációs platformot hoz létre a 100 „élő laboratóriumból” és „világítótoronyból” álló hálózat felügyeletére.
- Támogatja a régiókkal és a regionális érdekelt felekkel, a vállalkozásokkal és a polgárokkal való kapcsolattartást szolgáló célzott hálózatokat (2023–2027).
- A mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP-AGRI) keretében talajegészségügyi kampányt indít, amelynek középpontjában a mezőgazdasági és erdészeti ágazat áll.
- Létrehoz egy, a talajban történő szénmegkötéssel foglalkozó nemzetközi kutatási konzorciumot.